

عنوان مقاله:

استعاره مفهومی؛ الگوی ادراکی تجربه عرفانی سهروردی در «عقل سرخ»

محل انتشار:

فصلنامه کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 18، شماره 35 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

نعمت الله پناهی - دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

نظریه معاصر مدعی است نظام ادراکی انسان اساساً استعاری است و استعاره به شکل ناخودآگاه و غیراختیاری، در زندگی روزمره انسان به کرات به کار می رود. این دیدگاه را نخستین بار در سال ۱۹۸۰ جورج لیکاف و مارک جانسون با انتشار کتاب استعاره هایی که با آنها زندگی می کنیم مطرح کردند. نگرش استعاری سهروردی در روایت های شهودی خویش عنصر بلاغی مسلط بر سبک شخصی اوست. بر این اساس در این مقاله ابتدا به دستگاه فکری و نظام معرفتی «حکمت اشراق» پرداخته شده است. همچنین تجربه عرفانی سهروردی در رساله «عقل سرخ» که در قالب زبان استعاری ظهور یافته، طبق نظریه استعاره مفهومی بررسی شده است. در نتیجه با تبیین مفهوم «تجربه عرفانی» و تحلیل زبان استعاری، نظام استعاره پردازی شیخ اشراق حول دو کلان استعاره «تن قفس است» و «روح پرنده است» و استعاره های وابسته به آن قابل شناسایی است. همچنین نشان داده می شود که زبان استعاری سهروردی در رساله «عقل سرخ» کوشش خلاقانه ای است برای تجسم پخشیدن به عالم مثال که از ابداعات اصلی اوست.

کلمات کلیدی:

استعاره مفهومی، تجربه عرفانی، عقل سرخ، شهاب الدین سهروردی، عرفان اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1734378>

